

**OB ODHODU
PRVA NALOŽ-
BA IZ SLOVE-
NIJE V INDU-
STRIJSKEM**

PARKU

STR. 2

**Če ne vejš, ka
je baukše tö,
te ti ne fali**

STR. 6

Porabje

ČASOPIS SLOVENCEV NA MADŽARSKEM

Monošter, 24. septembra 2015 ☼ Leto XXV, št. 39

Slovenska vlada v Pomurju

OD KOŠARKE DO MANJŠIN, ŠE NAJVEČ PA O RAZVOJU

Večina ministric in ministrov slovenske vlade na čelu s premierom dr. Mirom Cerarjem je prejšnji teden obiskala Pomurje. Sedanja vlada nadaljuje tradicijo prejšnjih, ki so v svojem mandatu (če so ga dokončale) bile na obiskih v slovenskih regijah z namenom, da se seznanijo z razmerami v gospodarstvu, posebej kmetijstvu, kulturi, šolstvu, zaposlovanju, sodstvu, v Pomurju tudi o čezmejnem sodelovanju, manjšinah in Romih. V dvodnevem programu je bilo blizu 100 večjih in manjših dogodkov, ki so se jih udeleževali resorni ministri, državni sekretarji, nekaterih tudi premier, ki je ocenil, da je bil obisk obojestransko koristen, veseli ga, da je pri sodelovanjih zaznal realni optimizem in pripravljenost na gospodarski in družbeni razvoj.

V ospredju so na pogovorih s predstavniki Porabskih Slovencev in Slovencev na Hrvaškem v Moravskih Toplicah bila razvojna vprašanja in sodelovanje med Porabjem, Pomurjem, delom Hrvaške, kjer živijo Slovenci, in štajerskih Slovencev. Minister za Slovence v zamejstvu in po svetu Gorazd Žmavc je med prednostna področja

Iz Porabja so na pogovoru z ministrom Gorazdom Žmavcem sodelovali: Martin Ropoš, Andreja Kovač, Anita Vajda in Jože Hirnök

Predsednik Miro Cerar je odprl železniški podvoz v Murski Soboti kot del modernizacije železniške proge Pragersko-Hodoš

uvrstil kmetijstvo, turizem, infrastrukturo in industrijske cone. Povedal je tudi, da je območje, ki zajema regije v štirih državah, lahko uspešno tudi pri pridobitvi denarja iz razvojnih skladov Evropske unije v finančni perspektivi 2014 - 2020.

Dr. Miro Cerar je v Murski Soboti odprl podvoz pod železniško progo, pri Pomurski bolnišnici v Rakičanu so odprli Urgentni center, v Lendavi pa Lek-Sandozov pakirni center, eno največjih tujih naložb v Sloveniji letos. Na otvoritvi je bila tudi švicarska predsednica Simonetta Sommaruga, ki je minuli teden obiskala Slovenijo.

Med obiskom so na seji vlade na gradu Negova sprejeli sklep o začasnem nadzoru na meji med Slovenijo in Madžarsko. Ukrep velja od minulega četrтка in bo trajal do tedaj, ko bodo v Evropski uniji sprejeli skupno politiko do reševanja migrant-ske problematike. Istočasno je enak ukrep na meji s Slovenijo sprejela avstrijska vlada.

Vlada je s srečanjem v Radencih na temo *Regionalni razvojni dialog za Pomursko regijo* končala dvodnevni obisk v Prekmurju in Prlekiji.

Ernest Ružič

OB ODHODU PRVA NALOŽBA IZ SLOVENIJE V INDUSTRIJSKEM PARKU

Po dr. Zlatku Muršču, Marku Sotlarju in mag. Dragu Šiftarju je zaključil štiriletni mandat Dušan Snoj. V Porabje prihaja peti generalni konzul, neuradno dr. Boris Jesih, raziskovalec na Inštitutu za narodnostna vprašanja in odličen poznavalec manjšinske problematike.

Dušan Snoj je prišel v Monošter iz Moskve, kjer je bil slovenski veleposlanik. Pravi, da je imel v Rusiji drugačne naloge kot v Porabju, ki meri okoli 94, Rusija pa 17 milijonov kvadratnih kilometrov. V drugi najmočnejši (za ZDA) državi na svetu se je ukvarjal s pripravami dvostranskih obiskov in srečanj, s protokolarnimi obiski in zadevami na najvišji ravni, Porabje mu ostaja v spominu po neposrednih, pristnih stikih z ljudmi ter politiki v Železni in Zalski županiji, ki spadata v pristojnost generalnega konzulata. *»Obstaja šaljiva definicija, in sicer, da je diplomacija spretnost, kako iz zapletene zadeve narediš enostavno, iz enostavne pa zapleteno,«* pravi Dušan Snoj in poudari, da je delo med manjšino zelo zahtevno, vendar o rezultatih ne želi govoriti, pove le, da mu je pri odločitvi za Monošter svetoval prejšnji predsednik Slovenije dr. Danilo Türk, vrhunski strokovnjak za pravni položaj manjšin, tudi v evropskem merilu. *»Všeč mi je, da v zadnjem času prihajajo k meni Porabski Slovenci, tudi iz krovnih organizacij, z več smehljaja na obrazu kakor na začetku mandata, kar je nekaj novega,«* je opazil generalni konzul.

- Kako ocenjujete sodelovanje s političnimi predstavniki v Železni in Zalski županiji? Kot vem, ste hitro navezali stike z županom mestne občine Monošter Gáborjem Huszárijem.

»Moram reči, da sem odlično

sodeloval z vsemi političnimi predstavniki, tudi z uradi madžarske vlade, ki po novi zakonodaji delujejo v županijah, v Železni je to Bertalan Harangozó. Dobro sem sodeloval tudi s profesorji z Zahodne madžarske univerze, Univerzitetnega centra Savaria v Sombotelu. Ena zahtevnejših nalog je bila, kako obdržati slovensko (in hrvaško) katedro na omenjeni univezi, ker so jo zaradi premajhnega vpisa nameravali zapreti, na čem je vztrajalo vodstvo v Sopronu. Po pogovorih, ki jih je v Sopronu imelo slovensko veleposlaništvo in midva s predsednikom Državne slovenske samouprave Martinom Ropošem v Sombotelu, smo uspeli, da katedri ostaneta in zdaj kaže, da bodo začeli na slovenski katedri študirati vsaj štirje, če ne celo pet mladih, ki so končali gimnazijo v Monoštru.«

- Osrednjo pozornost ste namenjali manjšinskim temam in problemom, kjer ste sodelovali s krovnimi organizacijama, Državno slovensko samoupravo in Zvezo Slovencev.

»V zvezi z manjšinami se mi zdi simpatičen prvi stavek v romanu Leva Tolstoja Ana Karenina. »Vse srečne družine so si podobne, vsaka nesrečna družina je nesrečna na svoj način.« To velja tudi za manjšine. Zdi se mi, da je slovenska manjšina zdaj nekoliko srečnejša, kot je bila nekoč. Dejstvo je, da so bili na začetku storjeni veliki koraki: ustanovitev Zveze Slovencev, zgrajen je bil Slovenski kulturno-informativni center in odprt Generalni konzulat, izvoljena Državna slovenska samouprava, izhajati je začel časopis, oglašila se je radijska

postaja in še kaj. Čeprav nikomur ne želim delati krivice, se mi zdi, da je po uspehih začela manjšina doživljati negativne trende. Zdi se mi nesprejemljivo, da so zaprli dvojezični vrtec v Slovenski vesi in nižje razrede osnovne šole v Sakalovcih. Predstavniki

Dosedanji generalni konzul Dušan Snoj

večine ob tovrstnih zadevah zmeraj govorijo o problemih zaradi majhnega števila otrok in zagotavljajo, da bodo vrtec in šolo odprli, ko bo otrok več, ampak se to redko zgodi, če sploh. Spremljal sem slabosti leta 2011 pri popisu prebivalcev, ki ni dal objektivnih podatkov o številu Slovencev.

Pomembna prelomnica je bila, ko je dobila Državna slovenska samouprava pristojnosti pri urejanju dvojezičnih šol na Gornjem Seniku in v Števanovcih. V obeh šolah se je število učencev povečalo, s strokovno pomočjo, zlasti z učiteljicami asistentkami, bodo rezultati boljši. Tu bo morala še več kot doslej narediti Slovenija, tudi pri zagotavljanju denarja za plače, ker so le-te na Madžarskem nižje kakor v Sloveniji. Večina tega naj bi se v dvojezičnih osnovnih šolah, na monoštrski gimnaziji in srednji strokovni šoli

zgodilo s 1. januarjem 2016.«

- Dotakniva se razvojnega področja, kjer lahko govorimo o nekaterih vzpodbudnih rezultatih, nazadnje o Vzorčni kmetiji na Gornjem Seniku.

»Gospodarski razvoj ima pri manjšini širši, z učenjem jezika povezan pomen. Temu se lahko reče tudi materni jezik v družini. Porabske razmere so deloma podobne onim na Koroškem, Tržaškem in v Benečiji, kjer je v ospredju jezik večine, v Porabju madžarščina. Reči moram, da nisem ravno priljubljen tedaj, ko mame sprašujem, zakaj se z otroki pogovarjajo v madžarščini in ne v slovenščini; zakaj nekateri najvišji manjšinski funkcionarji niso našli časa, da bi otroke naučili jezik institucij, ki jih vodijo. Pogosto je interes družine, da se otroci učijo jezik ali jezike, ki jim bodo pozneje zagotavljali delo.«

- Če se naveževa na zadnji stavek prejšnjega odgovora in se ustaviva konkretnije pri gospodarskem razvoju in vplivu le-tega na učenje materinščine.

»Vzpodbudna in širše pomembna sta, denimo, Vzorčna kmetija in sadjarsko središče na Gornjem Seniku. Oboje bo imelo odločilen vpliv na razvoj kmetijstva in turizma. Zlasti zanimiva, predvsem pa pomembna novost se obeta v monoštrski mednarodni industrijski coni, edini te vrste na Madžarskem. Logistično podjetje iz Slovenije se pripravlja na gradnjo velikega distribucijskega centra na osmih hektarjih. Pogovori o začetku gradnje velike hale za blago, pripeljano iz Luke Koper, so v zaključni fazi. V Monoštru bo center, iz katere-

ga bodo vozili blago v srednjo Evropo do južne Poljske. Idejo podpira tudi župan, ki bo slovenskemu podjetniku ponudil najnižjo ceno za nakup zeljishča. Se razume, da mora imeti investicija zaradi manjšine nekoliko drugačen status, pa tudi Slovenija bo morala pomagati pri uresničitvi projekta. Predvideno je, da bodo projekt začeli uresničevati v nekaj naslednjih mesecih in ga dokončali do konca junija prihodnje leto.«

- Je uradna Slovenija ta čas pokazala dovolj pozornosti Slovincem na Madžarskem?

»Menim, da je, kajti Porabje in Madžarsko so v tem času obiskali najvišji politiki iz Slovenije: predsednik države, predsednik parlamenta in resorni ministri, kmetijski minister, ki je dal pobudo za gradnjo vzorčne kmetije, zunanji minister in minister za Slovence v zamejstvu in po svetu. Zvrstili so se številni pogovori o položaju manjšine. Po zaslugi medijev iz Slovenije in Madžarske se je povečala tudi prepoznavnost manj znane manjšine. Pomembno se mi zdi, da se je z obiski iz Slovenije krepil ugled naše države in samozavest v Porabju.«

- Imate kakšen napotek petemu generalnemu konzulu?

»Ni običaj, da bi dajali naslednikom napotke. Naj se v podrobnostih seznani s problematiko in prične iskati rešitve. Rečem lahko, da nisem tako črnogled kot nekateri, ki Porabcem napovedujejo popolno asimilacijo. Temu ne verjamem.«

- Hvala za pogovor!

»Dovolite, da se ob zaključku mandata zahvalim bralcem Porabja in vsem Porabskim Slovincem za prijazen sprejem in odlično sodelovanje!«

Ernest Ružič

Srečanje s slovensko šolsko ministrico v Lendavi

DR. MAJA MAKOVEC BRENČIČ PODPIRA IZMENJAVO GOSTUJOČIH UČITELJEV

V okviru dvodnevne obiska slovenske vlade v Pomurju se je ministrica za izobraževanje, znanost in šport dr. Maja Makovec

nega šolstva v Prekmurju in stanju na področju narodnostnega šolstva v Porabju. Na delovnem srečanju sta bili prisotni tudi obe vele-

kulturnih, jezikovnih kot seveda izobraževalnih in drugih kompetenc, ki jih moramo razvijati na obeh straneh meje. Danes smo

Tudi Valerija Perger je bila zadovoljna s pogovorom z ministrico, »saj se je videlo, da so jo moji sodelavci na ministrstvu dobro pripra-

res potrebno nujno rešiti«.

Konkretnih zagotovil, kdaj natančno naj bi v Porabju dobili dodatno pomoč učiteljev asistentov iz Slovenije, še ni bilo, »ampak takole 99 odstotkov in pozitivna naravnost. To skupaj, mislim, da bo prineslo uspeh,« je prepričana višja svetovalka za šolstvo Slovencev na Madžarskem, ki meni, »da je ena od možnih rešitev za zagotovitev potrebnih finančnih sredstev tudi v novi finančni perspektivi nadaljevanje evropskega projekta, in sicer skupaj z madžarsko narodno skupnostjo v Sloveniji. Če ne, pa je obljubljen, da se bo iskalo pozitivne rešitve.«

Tekst in fotografije:
Silva Eöry

Porabje sta na pogovorih predstavljala predsednik DSS Martin Ropoš in višja svetovalka za porabsko šolstvo mag. Valerija Perger

Brenčič, skupaj s predstavniki ministrstva in urada za narodnosti, srečala s predstavniki madžarske narodne skupnosti v Prekmurju (na čelu s predsednikom Pomurske madžarske samo-

poslanici, Ksenija Škrilec, veleposlanica Republike Slovenije v Budimpešti, in Edit Szilágyi Bátorfi, veleposlanica Republike Madžarske v Ljubljani. Po besedah slovenske šolske

izpostavila pripravo novega Delovnega programa k Sporazumu o sodelovanju v izobraževanju, znanosti in kulturi med Republiko Slovenijo in Madžarsko, ki ga sicer koordinirata zunanji ministrstvi obeh držav, ter ob tem dejala, da si bo prizadevala, da bi čim prej prišlo do podpisa omenjenega programa. Ministrica dr. Maja Makovec Brenčič je poudarila, da podpira izmenjavo gostujočih učiteljev na področju dvojezičnega in narodnostnega šolstva, saj ti pomembno prispevajo k dvigu jezikovnih kompetenc. Na naše vprašanje, ali bo Slovenija podprla prizadevanja, da bi porabski dvojezični šoli dobili dodatno pomoč učiteljev asistentov iz Slovenije, ki bi pomagali pri učenju slovenskega jezika, je odgovorila, da so pogovori o tem »del našega delovnega programa in skupnih odločitev, kako to izvajati in seveda tudi financirati. Mi se bomo zelo močno potrudili, da te dobre prakse nadaljujemo«.

Ministrica dr. Maja Makovec Brenčič

vili na vsa vprašanja, ki smo jih odpirali. Mislim, da je dobro razumela, da je nekatere stvari v Porabju

Pogovora v Lendavi sta se ob predstavnikih obeh manjšin udeležili tudi veleposlanici, Ksenija Škrilec in Edit Szilágyi Bátorfi

upravne narodne skupnosti Ferencem Horváthom), in Porabskih Slovencev, ki sta jih zastopala predsednik Državne slovenske samouprave Martin Ropoš in višja svetovalka za šolstvo Slovencev na Madžarskem mag. Valerija Perger. Pogovarjali so se o stanju na področju dvojezič-

ministrice je pogovor, ki je bil za zaprtimi vrati, potekal v duhu dobrih medosredskih odnosov in medsebojnega razumevanja ter spoštovanja manjšinskih politik obeh držav. »Prav v veselje mi je, da smo se danes lahko na tem mestu srečali vsi, ki nam je še kako mar, tako za razvoj

Obisk slovenskih prometnih strokovnjakov na Madžarskem

Strokovnjaki zveze ITS (Intelligent Transport Systems) iz Slovenije so med 4. in 6. septembrom spoznavali rešitve madžarske prometne tehnologije z njenimi delujočimi modeli. V okviru obiska so slovenski strokovni delegaciji poleg prometno-informacijskega sistema Magyar Közút Nonprofit Kft. in obratovalnih tehnologij, ki jih uporabljajo avtocestna inženirstva Nemzeti Útdíjfizetési Szolgáltató Zrt., predstavili tudi elektronski sistem cestninjenja, HU-GO, ki so ga Madžari uvedli pred dvema letoma. Sistem je požel mednarodna priznanja, saj je imela izvedba izredno ugodne stroške. Ta sistem je posebej aktualen za slovensko prometno stroko, ker stoji Slovenija na pragu uresničitve elektronskega sistema cestninjenja.

OD SLOVENIJE...

Praznik priključitve Primorske k matični domovini

V spomin na uveljavitev pariške mirovne pogodbe 15. septembra se v Sloveniji praznuje državni praznik vrnitve Primorske k matični domovini. Pariška pogodba, podpisana leta 1947, je takratni Jugoslaviji prinesla velik del Primorske, Istro južno do Mirne, Reko, Zadar in otoke. Čeprav je pogodba popravila rapalsko mejo, je v Italiji ostalo več kot 100.000 Slovencev. Praznik je leta 2006 uvedla vlada Janeza Janše. Na letošnji slovesnosti, ki je potekala v Tolminu, je slavnostni govornik, predsednik Državnega zbora Milan Brglez, izpostavil narodni boj Primorcev in opozoril, da je bila Primorska najpogostejše preizkušani del slovenskega nacionalnega ozemlja. Predsednik Borut Pahor je na praznični dan Primorskemu dnevniku ob 70-letnici delovanja izročil srebrni red za zasluge za prispevek k ohranjanju narodne pripadnosti Slovencev v Italiji. Prva številka Primorskega dnevnika je izšla maja 1945 v osvobojenem Trstu, ko se je po skoraj 20. letih molka na Tržaškem znova začela uveljavljati slovenska beseda. Primorski dnevnik ostaja že 70 let najpomembnejši glasnik življenja Slovencev v Italiji.

Priseglo 30 novih okrajnih državnih tožilcev

Pred ministrom za pravosodje je priseglo 30 novih okrajnih državnih tožilcev, kar je ena največjih kadrovskih okrepitev tožilstva do zdaj. Največ novih tožilcev (devet) bo delalo v Ljubljani. Celjsko okrajno državno tožilstvo bo okrepljeno s šestimi, mariborsko in novomeško pa s po štirimi. Trije bodo delali v Kranju, dva v Murski Soboti, po eden pa v Kopru in Krškem. Tožilci lahko pomembno spremenijo sodno prakso s svojim delom na sodiščih, z usmerjanjem dela policije in vodenjem predkazenskih postopkov, je v nagovoru dejal minister Goran Klemenčič. Trideseterici je sporočil, da vstopajo v velik sistem, ki ima svoje težave in od katerega javnost veliko pričakuje. Eno temeljnih orodij za njihovo delo bo zakon o kazenskem postopku (ZKP), pri čemer je dodal, da »kratica tega zakona pomeni tudi zdravo kmečko pamet, ki jo je pri takšnem poklicu nujno uporabljati«.

Izlet Sakalovčanov v Gornjo Radgono

Slovenska narodnostna samouprava v Sakalovcih je letos spet organizirala ekskurzijo za vaščane. Ker smo lani potovali malo dalje, v Budimpešto,

Sakalovčani pred muzejem Špital

smo se organizatorji letos odločili za krajšo pot. 5. septembra smo se ob 8. uri odpravili iz Sakalovec, da bi si ogledali znamenitosti v sosednji pokrajini, in sicer v Gornji Radgoni. Naša prva postaja je bil muzej Špital. Pomembnost takih stavb, »Špitalov« je, da so nastajali ob mestnih vratih ali celo zunaj mestnega obzidja v srednjem veku. Zavetje so tu našli tujci (hospites), domači reveži, bolni in siromašni ter starci in invalidi. Dobivali so primerno hrano in ležišče. Za Radgono med 13. in 15. st. ni uradnih podatkov o obstoju špitala, le omemba dobrotnikov. Iz leta 1454 pa je podatek o stanovanju oskrbovancev v izpraznjenem avguštinskem samostanu. V pritličju in nadstropju ima poleg drugih prostorov dvorani, katerih oboki počivajo na štirih toskanskih stebrih. Pritlična dvorana, kjer je bila kapela, se polkrožno odpira v apsido za oltar in edina izstopa iz tlorisnega pravokotnika stavbe. V dani obliki je stavba edinstvena v Sloveniji, visoka strešna konstrukcija s trapezastimi vešali na dveh ravneh pa predstavlja kakovostno in redko strešno konstrukcijo. Stavbo so obnovili leta 2013.

Pot smo nadaljevali v sprem-

stvu turistične vodnice in smo si ogledali kipe znamenitih osebnosti Radgone, med katerimi je tudi kip dr. Antona Trstenjaka, ki je bil najbolj znan

slovenski filozof, antropolog, psiholog in teolog.

Ogledali smo si Spominski park »Nikoli več«, ki se nahaja ob cerkvi sv. Petra v Gornji Radgoni, in so ga postavili v spomin padlim žrtvam in Maistrovim borcev iz I. svetovne vojne. Pot smo nadaljevali do kipa zeliščarke Apolonije in starega dela mesta, do mostu Prijateljstva, ki povezuje obe Radgoni. Tam nas je turistična vodnica seznanila z zgodovi-

Gasilska slika vseh izletnikov

no obeh Radgon. Mesto Radkersburg in kraj Radgona ali nekdanji Petersdorf kot predmestje ali podeželje Radkersburga, je v delu, imenovanem Spodnji Gris, že od nekdaj povezoval most in je gotovo star toliko kot mesto Radkersburg. Skozi dolga stoletja je bil to

skromen leseni most, življenjski živec povezave mesta z okolico. Preko njega je potekala trgovina z različnim blagom (sol, železo, vino, žito, živina) širom po deželah. Stari leseni most so leta 1929 uničile nakopičene gmote ledu in tovarni promet na tej lokaciji je bil pretrgan. Potniški promet so opravljali čolnarji, pontonirji

Osvežitev pod slapom

z obeh strani pa so se trudili vzpostaviti začasen most, vendar brez uspeha. Obe državi skupaj sta nato zgradili armirano-betonski most z rebrasto ploščo na dveh stebrih s skupno dolžino 85 m in širino 8 m. Prvi betonski most na reki

Josip Broz Tito in avstrijski predsednik Franz Jonas.

Po kratki zgodovinski uri smo že bili vsi žejni, tako da smo obiskali Dom penine. Mesto Gornja Radgona je v Sloveniji in tudi po svetu znano predvsem zaradi svojih vin. Predhodnika gornjeradgonskega vinogradništva sta bila vinarja Kleinošek, katerega štajersko

penino so prodajali že davnega leta 1852, in Bouvier, ki je sloves radgonskih vin ponesel v svet. Danes družba Radgonske gorice proizvaja priznana »s soncem obsijana« vina, ki zorijo v kletih grajskega hriba. Obiskali smo tri kleti, in sicer klet pod skalo, pod rimskim kolesom in pod slapom. Povedali so nam, kako se prideluje šampanjec in da 4 leta zori v steklenicah, preden ga človek lahko poizkusi. Po kratki seznanitvi so nam pripravili degustacijo zlate radgonske penine v kleti Pod slapom in kozarec mirnega vina. V trgovini zraven kleti pa smo lahko kupili setovno znani šampanjec tudi za domače.

Kosilo nas je že čakalo v eni izmed gostiln v bližini, kjer smo si malce spočili in se okrepčali. Z novo energijo smo se napotili v Moravske Toplice, kjer smo vsi uživali v bazenih, na toboganih in v termalni vodi. V imenu udeležencev lahko rečem, da smo se na izletu vsi imeli lepo.

Lilla Fasching
predsednica SNS
Sakalovci

VASI Z IMENOM SLOVENSKA VAS V SLOVENIJI

Pred dobrimi devetimi leti so se v naši Slovenski vasi na Kočevskem pričele velike aktivnosti za celotno ureditev vasi. To je bilo 21. aprila 2006 in zato smo dan 21. april poimenovali Vaški dan. Rezultati naših akcij so bili vidni, saj je vas povsem spremenila svojo podobo.

Gostje iz Slovenske vasi na Kočevskem so se v Slovenski vesi v Porabju udeležili tudi tekmovanja v kuhanju

Vrstila so se večja prijateljska druženja vaščanov, kot so Kresovanje za 1. maj, veseli zaključki delovnih akcij, praznovanje rojstnih dni, obletnic in vrsta drugih dogodkov. Naše vaško življenje je dobilo novo preobleko.

Pa se je pred dobrimi štirimi leti med vaščani porodila ideja, da bi svoje prijateljstvo ponudili tudi drugim ljudem izven naše vasi. Pričela se je akcija raziskovanja in organizacije.

Ugotovili smo, da v Sloveniji obstajajo štiri vasi z imenom Slovenska vas in smo se odločili, da organiziramo srečanja Slovenskih vasi s tem imenom v Sloveniji. Veselilo nas je, da so bili tudi vaščani drugih vasi navdušeni nad takim predlogom in tako je steklo prvo srečanje že 21. aprila 2013 na Kočevskem v Slovenski vasi, katera je bila tudi pobudnik teh srečanj in v počastitev našega vaškega praznika.

Tega srečanja so se udeležile tri vasi, četrta pa se žal srečanja ni udeležila. To je bil pomemben dan za vse ljudi v Slovenskih vaseh, ki bo gotovo zapisan v zgodovino pomembnih dogodkov v vaških kronikah.

Letos je bilo že tretje srečanje v Slovenski vasi pri Brežicah, kjer smo tudi predlagali, da ponudimo roko prijateljstva tudi vaši Slovenski vesi, saj vemo, da ste del nas Slovencev.

Zelo ponosni smo, da ste nas sprejeli in da ste pripravljeni deliti z nami veselje in dobro voljo. Naj ta druženja utrdijo prijateljske vezi, dobro voljo in medsebojno sodelovanje na vseh področjih znanja, veselja pa tudi medsebojne pomoči, če bo potrebno.

Da vam še na kratko opišem potek naših srečanj:

Srečanje je vsako leto v drugi Slovenski vasi in ta vas je tudi organizator srečanja. To je seveda po dogovoru in naslednje leto, v l. 2016, bo srečanje v Slovenski vasi na Kočevskem. O točnem datumu srečanja pa se bomo še dogovorili. Na to srečanje pridejo Slovenskovaščani vseh Slovenskih vasi in po novem tudi Slovenske vesi v Porabju.

Potek srečanja pa naj bo predstavitev vasi in njenih značilnosti s kratkim kulturno-zabavnim programom. Nato sledi veselo druženje ob glasbi in prijateljskih pogovorih, načrtih za naprej, sodelovanju in seveda zdravica ob dobri kapljici ter zakuski.

Za pogostitev poskrbi organizator, za osvežitev s pijačo pa vsak posameznik. Tako smo bili odločeni pri dosedanjih srečanjih. O datumu srečanja se dogovorimo vsaj mesec dni prej.

To je kratek opis naših odločitev za tovrstne dogodke. Naj še enkrat povem, da smo resnično veseli, da ste nas lepo sprejeli in smo vam tudi iskreno hvaležni za vso vašo prijaznost in gostoljubnost. Naše vtise smo prenesli našim vaščanom in veselijo se srečanja z vami naslednje leto.

S prijateljskimi pozdravi iz Slovenske vasi na Kočevskem v Sloveniji!
Organizator Tone Fabjan

Pismo iz Sobote

Puna ali prazna posanca

Dva sta bila. Vej sta eške, depa bila sta te tō, gda se je tou godilo. Na dvouri od prvoga sta bila. Lepou sta sedela spod lugaša, punoga z grouzjdjom. V glaži vino iz ranč toga lugaša se rdeče svejti.

»Vō spí, ka ti eške enoga nalegém,« domanji možakar že sebi toči pa šké eške pajdaši.

»Dragi moj pajdaš, moram ti prajti, ka vcejlak naoupak gučiš. Ne povej se, ka vō spí. Tak se nikak ne guči! Moraš prajti, ka nut spí. Tak moraš prajti. Zatoga volo, ka pijača nut v človeka teče. Zatoga volo se povej: nut spí. Če povejš, vō spí, je tou tak, kak bi pijačo vō vlejo. Zatoga volo je najbolje prav gé, ka se povej, nut spí ali pa vlej. Müva pa tou božo kraplo trno radiva mava. Tak je neva vō lejvala, liki va jo nut pila,« njemi pajdaš tou trno lepou povej.

Domanji možakar nika ne povej. Čaka, ka tisti drugi vino nut spidje. Počaka pa njemi polonje posance nut natoči. Njemi polonje, sebi do kraja natoči.

»Ka pa je zdaj tou? Leko si čemerem na mene, ka sam te nika malo škeu navčiti? Vej pa je moja posanca polonje prazna ostanola,« bi možakar po staroj šegi škeu puno posanco vina meti.

»Ej, dragi moj pajdaš, nejsi najboukše povedo, zaprav, sploy si nej dobro pravo. Tou se vcejlak ovak povej. Moraš prajti, ka do polonja puno posanco maš. Pogledni! Kak ti povejš, vino si nut spiu. Po tejm sam ti do polonje posance vina nut vlejo. Zatoga volo je una nej polonje prazna, una je polonje puna gé. Če bi ti do kraja natočo pa bi ti polonje vkraj spiu, ja, bi leko tak povedo. Bi leko povedo, ka je tvoja posanca polonja prazna. Tou dosta lidi ne vej povedati. Ge pa sam tou tak malo bole študejro, zatoga volo od toga nika več vejm prajti pa povedati,« domanji možakar cejlo posanco nut v sebe vlejé.

Drugi možakar gleda polonje puno posanco. Gleda pa si brodi, ka bi leko do vsega toga kcuj povedo. Brodi pa si nika ne zbroidi. Raj pidje pa čaka, če njemi kaj na pamet pride. Zmejs se od vrejmena, od lejpe geseni pa od pouva zgučavata.

»Grouzdje njemi tou jesen dobro davle. Bečke do pune, kak že dugo nej. Do kraja do pune. Eške prejk de teklo. Vejn, mi prideš na bratev,« domanji možakar obema do kraja posnace naligé.

»Kakšne pa so zdaj tvoje bečke,« za eden bole dugi čas dun pita domanjoga možakara.

»Ka aj ti povejm, pajdaš? Dosta smo pili. Prazne so gé, prazne pa skur posenjene,« domanjomi skur skuza na okou pride.

»Dragi pajdaš, nejsi dobro pravo! Nemaš prazne bečke, tou se rejsan tak ne povej. Moraš prajti, ka so več nej pune. Tou pa zatoga volo, ka si je najprva napuno, ka nej? Tvoje bečke so nej prazne ostanole, une so več nej pune. Tak se tou povej.»

»Leko, ka istino maš! Depa kakoli obrneš, iz prazne ali pa iz nej več pune bečke ene kraple več ne dobiš. Gda več vina nega, se zavolo mene tomi leko povej, kak stoj šké. Zdaj pa nut spí, ka boš emo več nej puno posanco!«

Miki

... DO MADŽARSKE

Ne bo referendum o ugodni upokojitvi moških

Ustavno sodišče je zavrnilo vlogo Józsefa Bognárja, ki si kot državljani prizadeva, da bi se razpisal referendum o ugodni upokojitvi moških. Prizadevanje člana vodstva Sindikata železniških delavcev so podprli tudi nekateri drugi sindikati in so tako zbrali tudi potrebno število podpisov za razpis referenduma. Če bi referendum uspel, bi to pomenilo, da bi se tudi moški lahko upokojili po 40-letni delovni dobi, ne glede na njihovo starost, kot velja to trenutno za ženske na Madžarskem.

Ustavno sodišče je vpašanje referenduma zavrnilo, toda ni utemeljilo, zakaj. Nacionalna volilna komisija je mnenja, da bi uspeli referendum za naslednja leta posledično določil odhodke madžarskega proračuna, kajti ugodno upokojevanje moških bi obremenilo proračun za od 150 do 200 milijard forintov. Komisija je z vprašanjem, ki naj bi ga postavili na referendumu, imela tudi dodatne težave, kajti večina njenih članov meni, da vprašanje ni enoumno, zato državljani ne morejo presoditi, kakšne gospodarske, socialne in družbene posledice bi imel uspeli referendum.

Kip nekdanjega madžarskega premiera v Evropskem parlamentu

15. septembra so v Evropskem parlamentu odkrili kip nekdanjega madžarskega predsednika vlade Gyule Horna, ki se ga iz polpretekle zgodovine spominjamo najbolj po dejanju, ko je s svojim avstrijskim kolegom prerezal ograjo na meji in s tem simbolično prerezal železno zaveso med vzhodnim in zahodnim blokom. Odkritja kipa se je udeležil tudi predsednik Evropskega sveta Jean-Claude Juncker, čeprav njegova udeležba ni bila predvidena. Kot je povedal, Madžari bi morali biti ponosni na nekdanjega premiera, ki se ga tudi on rad spominja. Imela sta dobre odnose, kljub temu da je sam krščanski demokrat, Horn pa je bil socialist. Odkritja kipa se je udeležil tudi podpredsednik EP Ioan Pascu, ki je izpostavil, da so se v času Horna podirale ograje na meji, zdaj pa se ponovno dvigajo.

Če ne vejš, ka je baukše tö, te ti ne fali

Mijautjina Mariška, po možej Gyeček, v Varaši živijo v ednom velkom rami. Zdaj sta že samiva z možaun. Gda so v tej ulici, sterij Varašanci pravijo »Vend utca«, začnili zidati, te je še tam nej bilau ramov. Oni so bili prvi med Slovenci, steri so es prišli. Doma so bili iz Otkovec, živeli so prej poštije, kak je otkauvska bauta, v ednom malom rami. Te ram je še iz lesa bijo pa ranč rauri nej emo, v dimnatnoj künji so pekli, kūjali, pa če je mrzlo bilau, te so se tam pri odprejtom ognji segregjvali.

-Tetica Mariška, ka je zdaj z rojstnim ramom v Otkovci, gde ste vi gorrasli?

»Tam je zdaj že vse zaraškeno, nikak v začetki šestdeseti lejt ga je mauž z traktorom vkupobrnno. Dapa k taumi smo najprvin dovoljenje mogli sprajti, zato ka je zaščiteni (müemlék) ram bijo.«

- Vi ste meli brate ali sestre?

»Dve sestre sem mejla, zdaj že samo edna žive doma v Otkovca pri Robanini.«

- Kak dugo ste vi doma v tistom malom lesenom rami živeli?

»Müva z možaum sva se šestdesetdrugoga leta ženila, pa šestdesettretjoga leta sva sé v Varaš prišla. Njegvi stariške so fejest nej steli, aj name vzema, zato ka sem dja taša srmačka bila, stera dimnatno künjo ma doma. Dapa moj mauž se je nej njau nagučati, pa me je vzejo, zaman so njema druge dekle steli sprajti. Gda sva se sé v Varaš spatjivala, te je oča tö z nami prišo, zato ka ram v Otkovcaj je te že fejest nanikoj prišo. Mati so že petdesetdevetoga mrli, gda sem dja osemnajset lejt stara bila, oni so pa samo štiridesetsem bili.«

- Tau mena tapovejte, kak ste v dimnatnoj künji nalagali, pa kak ste kūjali na gnišči?

»Gda smo nalagali, te so tiste duplanske dvere vrkar vsigdar odprejte bile, pa kak se je dim vlejko po plafoni, tak je te

tam dim vöödišo.«

- Ka ste te delali, če je mrzlo bilau?

»Dvera so te tö odprejte bile, ovak bi se zasapili od dima.

Spodkar kak so dvera zaprejte bile, tam je nas po nogaj nej zeblo, samo vrkar smo drgetali. Nas, steri smo v tau künji sejdli, so že audalič prdenili, zato ka smo vonjali od dima.«

- Zvün vas so še bili taši, steri so dimnatno künjo meli?

»V Otkovci, tam kak so zdaj Madjarni, so bili niši Ciganji, če dobro vejim, te so oni tö tašo dimnatno künjo meli kak mi, zvün nas, tistoga reda že drugi nej emo.«

- Kak ste pa v iži nalagali?

»V iži smo meli edne kale (peč), taše lončene pa te smo tö s künje nalagali, zato ka té so tö taše odprejte bile pa so se vö na dvere kadile. Zvün tauga smo še edno peč meli, gde smo kröj pekli pa vse, ka je trbelo, pa ta peč se je tö vö na dvera kadila.«

- Te ste se vse mardjali od dima.

»Dim je nas nej mantrau, bola nas je mrz mantrau v zimi, gda je fejest mrzlo bilau. Tam smo samo telko sejdli, ka smo naložili pa ka smo kūjali. Tau, ka smo nalagali, je tašo nutzozidano gnišče bilau, tau smo vsakši teden bejlili, zato ka vse je sajevo gratalo. Na tau gnišče smo meli edno

tašo železo na tri nogače, tau se je drajfus zvalo. Gora na tau smo te pisker djali pa te pod tejm se je nalagalo.«

- Te so piskri črni, sajevi bili.

»Fejest so sajevi bili, zvüna smo je ranč nej prali, liki bola smo saje tak dolaškrabali.«

- Kakšne piskere ste meli?

»Meli smo železne pa meli smo lončene tö.«

- Ta lončena posauda je nej paučila na ognji?

»Nej, samo te, če je prazna bila, te je paučila tak včasini, dapa če se je kaj kūjalo v njej, te nej.«

- Te ste vi samo kūjali, pečti ste nej mogli.

»Zaka nej, vej pa meli smo peč, tam smo leko spekli ali v kalaj, stere smo v iži meli. V tej kalaj pa v peči smo leko spekli vse, rajo, kromče pa še mesau tö, dapa tau je samo rejdko bilau.«

- Ta stara kuča, gde ste doma bili, je tučanca bila?

»Nej je tučanca bila, liki iz lesa, zvüna, znautra pa z blatov vönamazana.«

- Kak se je te ram leko puco, gda je vse iz blata bilau?

»Stené so se z vapnov bejlile, pod, trnac so pa z malöjov vömazali vsakši teden. Tau smo mi namesto gorapranja delali, zato ka smo nej meli lesenoga poda.«

- Tau je mali ram bijo?

Edna iža bila, edna mala tjönja, gde smo sir nalagali, klejt bila, štala, škedenj pa glejv, gde smo bujcatje meli. Gda se je sonce skrilo, te je vse kmica gratala, samo petroli je goro, pri taum posvejti smo se včili, gda smo v šaulo odli. Pozimi je pri nas bila kadilnica, pulonje vesi je k nam nosilo mesau kadit. V tjönja so mesau goraobesili, zato ka

pri nas se je vsigdar kadilo, samo tašoga reda s taši drvi smo nalagali, ka je potrebno bilau. Gda se je mesau kadilo, tau je tak denilo, ka so nam vse sline tekale. Tau nikdar ne pozabim, še zdaj mi na pamet pride, gda okajeno mesau zaglednam.«

- Gda ste se oženili, te ste včasini sé prišli?

»Nej, edno leto sva še tam v dimnatnom rami bila, pa potistim sva te sé prišla.«

- Te je tau vam tak bilau, kak če bi v nebesa prišli, nej?

»Dobro je bilau, samo tau je baja bila, ka nika sva nej mejla, nej posauda, nej omare, nej kredenc, samo edno postalo pa edno lado, gde sva gvant mela. Dočas ka sva še tam doma bila, dočas sva baukši gvant dola k sestri nosila pa tam sva ga v omar obesila, aj ne vonja. Tau je bola taši gvant bijo, šteroga smo k meši nosili, v soboto smo pongašli, v nedelo smo ga pa nazaj neli.«

- Tau ste prajli, ka je pau vesi pri vas kadilo mesau, vi ste tö meli, ka ste leko kadili?

»Meli smo, dapa nej dosta,

zato ka smo samo enga bujceka zabadali, pa tau je moglo dojt. Pa tistoga reda smo še v bauti nej dosta vse tjipüvali, samo tisto, ka je najbola potrebno bilau.«

- Ka ste tašo indašnja djeli, ka se zdaj več ne kūja?

»Kukrčne, dinske, pšenične žgautje, dinske pogače, krompiče, gra, vse tašo, ka je bilau doma, ka smo pripauvali. Za zajtrik smo mlejko, mlejčen kafej ali močnik, dinskoga, pšeničnoga ali kukrčnoga meli. Za večerjo pa zveškoga smo krompiče djeli.«

- Krü ste pekli doma?

»Pekli smo, vsakša dva tjedna štiri kolača krüja. Proto konca je že plesnivi bijo, dapa znautra je zato še dober bijo. V klejti smo meli dva droga z drautom gora na plafon zvezana, pa tam smo meli krü, aj müši vcuj ne pridejo.«

- Zdaj, če tak nazaj mislite, kak mlajšom je dobro bilau v tistom malom rami v Otkovci?

»Dobro je bilau, zato ka smo nej vedli, ka je od tistoga baukše tö, če ne vejš, te ti ne fali.«

Karči Holec

porabje.hu

ZVEZA.HU

ZVEZA SLOVENCEV NA MADŽARSKEM
MAGYARORSZÁGI SZLOVÉNEK SZÖVETSÉGE

Zakoj, zakoj?

Kak je mali Peter gučati začno, so se za njegove stariše začnole nebeske nevoule. Njegva prva rejč je nej bila »mama« ali pa »ata«.

Nej, sploj nej! Njegva prva rejč, ka go je vedo vöprajti, je bila »zakoj«. Pa je vsigdar škeu za svoj »zakoj« nazaj dobiti tō, »zatoga volo«. Depa stariša vsigdar ne vejta tak povedati, kak bi mali Peter tou škeu čüti.

Zakoj stoj kaj pouni

Mali Peter stane, kak vsigdar šegou stanoti ma. Stane, vō iz svoje sobe dé pa v künjo pride. Tam si na velke zdejne pa po svojoj staroj šegi »zakojati« začne. Depa gnjes iz njegvi lamp nikšnoga »zakoj« nega. Pa zdejno si je tō nej. Samo dé prejk künje do svojga maloga stouca pa si dola sede. Tam lekēte na kolene deje, glavou pa si podpre z obema rokama. Gleda ga mama, ata ga gleda, mali Peter pa doj gleda. Mama pa ata se pogledneta, našoga maloga nika mantra, pripovedajo od njiva oči. Mali Peter tadale sedi, kak si je doj seu. Nika se ne čüje, nika se ne zgodi.

»Peter, ka je za baja gé,« dun ata pita.

Mali Peter si dun zdene. Si zdene, gor stane, si kupico vode spidje pa si nazaj doj sede.

»Ata, leko ti pouniš, kelkokrat sam te pito, zakoj?«

Tak mali Peter povej pa se nazaj sede, kak je točkar sejdo. Tak sedi, čaka, ka njemi ata nazaj povej. Zdaj ata lakēte na kolena deje, glavou pa si z rokami podpre. Brodi, ka aj sinej nazaj povej.

»Peter, bole brodim, bole ti na tou nika nazaj ne morem prajti,« ata pošteno pripozna. »Ti si že telko vse vedo pitati. Telko vsikši den pitaš, ka nikak ne morem povedati, ka vse si pito. Ne pounim, kalkokrat si svoj »zakoj« naprej prineso.«

»Zakoj?«

Tou Petrovo pitanje je tak vōvdarilo, kak bi ati krasto doj potegno. Sinej dun škē nagoditi, depa resjan ne poumni.

»Sin moj,« si ata eške gnouk na velke zdejne. »Ge pounim, kak si me od vode spitavo. Vejn, kak smo se od spanja, od krüja pa eške od koga drugoga zgučavali. Depa, vse, nej, vse nikak ne pounim. Leko mama več vej prajti.

»Aaaa, ge eške menje pounim,« si mama mokro čelo zbriše.

»Zakoj? Zakoj ne pounita? Vsigdar gučita, kak starejši človek vse bole pouni kak pa mladi. Takši mladi, kak sam ge,« mali Peter gor stane, aj dun povejta.

Mama si eške gnouk mokro čelo zbriše, ata si eške gnouk na velke zdejne. Mama si roke v förtok zbriše, ata si eške gnouk na velke zdejne.

»Leko bi si doj pisala, vse tou, od koga ge spitavam. Zakoj si doj ne pišeta,« mali Peter že ojdí gor pa doj po künji.

Mali Peter ojdí po künji, mama si eške gnouk roke zbriše, ata pa bi si najraj eške gnouk na velke zdejno. Raj rejč naprej vzeme:

»Peter, zakoj naja tou spitavaš? Tou, ka vse si pito?«

Na té atov »zakoj«, mali Peter na prste stane:

»Ata, vej pa tou dun vsikši vej. Vse tou samo zatoga volo spitavam, ka nemo več spitavo tisto, ka sam že pito. Vej pa zatoga volo, Tak, ka me nej trbej spitavati, zakoj.«

Kak tou mali Peter povej, že tadale brodi, kakši nouvi »zakoj« aj gnes naprej prinese. Depa prva kak najbolje za istino začne brodití, eške tou povej:

»Leko, ka mo sam začno doj pisati, od koga vse sam vaja že spitavo. Po tejm vama té papejre ta dejem. Tak ta vedla, ka je bilou, pa ka je nej bilou.«

Depa, mali Peter je pozabo, kak eške sploj ne vej pisati.

Miki Roš

Tilka Jamnik in Peter Škerl sta doslej izdala dve slikanici: **Ostržek bere za bralno značko** (2006, 2015) in **Pika v knjižnici** (2004, 2005).

Slikanica **Ostržek bere za bralno značko** je sestavljena iz besedila, ki je na vseh straneh postavljeno v spodnji del strani in dvostransko ilustracijo, ki je umeščena nad besedilo. Besedilni del knjige je razdeljen v dva dela: na vseh neparnih straneh Tilka Jamnik piše o zgodovini *bralne značke*, o načinih branja in pogovorov o prebranem, o temeljnih pravilih tega gibanja za spodbujanje branja in podobno; na vseh parnih straneh je izbrala odlomke iz znamenite knjige Carla Collodija *Ostržek*. Zakaj so odlomki izbrani ravno iz tega dela? Ker je *Ostržek* simbol *bralne značke*.

Pri branju slikanice lahko svobodno izbiraš potek branja, saj besedila ni nujno brati zaporedno. Kljub temu predlagava, da po ogledu naslovnice najprej pogledaš prvo notranjo ilustracijo, ki je izhodišče za branje slikanice. Levi del ilustracije je oblikovan tako, da nas spominja na album, v katerem so prilepljene fotografije, in sicer fotografija murna Modreca, Ostržka, Urške, Gregorja, Mete in knjige *Ostržek*. Liki so tudi poimenovani in predstavljeni (npr. muren Modrec pripoveduje o *bralni znački*). Pod vsako ilustracijo v slikanici je ena od dveh ikon (muren Modrec ali knjiga *Ostržek*), ki ti pove, ali je pripadajoče besedilo

Dr. Dragica Haramija, dr. Janja Batič

Slikanica Tilke Jamnik in Petra Škerla Ostržek bere za bralno značko

pripoved o *bralni znački* ali odlomek iz knjige *Ostržek*.

Slikanica ponuja veliko izhodišče za pogovor ob prebranem.

Doma povprašaj, če so tvoji starši, dedki in babice in drugi sorodniki v osnovni šoli

upodobil ilustrator.

Poglej na ilustraciji, o čem rad bere Gregor. O čem rad/a bereš ti? Pripoveduj o svoji najljubši knjigi. Kaj bo očka kupil Urški?

Kdo je Ostržek? V slikanici poišči delavnico mojstra Pepeta in jo opiši.

Kaj je vila Plavalaska obljubila Ostržku? Kaj se zgodi čisto na koncu knjige *Ostržek*? Preberi na strani 23.

Ilustracije v slikanici so oblikovane tako, da nas spominja na album fotografij (poglej strani 4 in 5). S pomočjo staršev po zgledu iz slikanice oblikuj preprost album, v katerega boš skozi šolsko leto vstavljal/a fotografije (npr. prosi starše, da te fotografirajo, medtem ko bereš doma, pri babici, na vrtu, na balkonu)

in lastna likovna dela (npr. s črnim flomastrom lahko narišeš svojo družino pri branju, z voščenkami na temen papir upodobiš bibliobus po svoji zamisli, z ogljem narišeš pogled na svoj kraj).

brali za *bralno značko*. Morebiti imajo doma shranjene prave značke, da si jih lahko ogledaš (ali celo prineseš pokazat sošolcem).

Poišči v slikanici, kako je začetek in konec *bralne sezone*

ZNANOST: OPERACIJA MOŽGANOV, ODĐAJA O ZNANOSTI, 12.25 LJUBEZEN IN KRIVDA IVANA CANKARJA, DOKUMENTARNI FELJTON, 13.00 PRVI DNEVNIK, ŠPORT, VREME, 13.30 TARČA, 14.25 PRAVA IDEJA! 15.00 POROČILA, 15.10 MOSTOVI - HIDAK, ODĐAJA TV LENDAVA, 15.45 OTROŠKI PROGRAM: OP! 16.15 OSMI DAN, 17.00 POROČILA OB PETIH, ŠPORT, VREME, 17.30 KDO SI PA TI?, DOKUMENTARNA SERIJA O MLADOSTNIKIH, 17.55 NOVICE, 18.00 AVA, RIKO, TEO: ZABAVNA IGRA, RISANKA, 18.05 OBLAKOV KRUHEK: UGANKARSKO TEKMOVANJE, RISANKA, 18.20 VEM!, KVIZ, 19.00 DNEVNIK, SLOVENSKA KRONIKA, ŠPORT, VREME, 20.00 SLOVENSKI POZDRAV, NARODNOZABAVNA ODĐAJA, 21.25 MED VALOVI, 22.00 ODMEVI, KULTURA, ŠPORT, VREME, 23.05 KINOTEKA: LUIS BUNUEL: SADOVI UNIČENJA, POGOVOR Z DR. MIKLAVŽEM KOMELJEM, 23.20 ZLATA DOBA, ŠPANSKI FILM, 0.30 DNEVNIK SLOVENCEV V ITALIJI, 0.50 DNEVNIK, SLOVENSKA KRONIKA, ŠPORT, VREME, 1.45 INFO-KANAL

PETEK, 25.09.2015, II. SPORED TVS

6.00 OTROŠKI KANAL, 7.00 OTROŠKI PROGRAM: OP! 9.10 TOČKA, GLASBENA ODĐAJA, 10.30 PROFIL: ANNA PRINZ, 11.00 HALO TV, 12.00 DOBRO JUTRO, 14.10 DOBER DAN, 15.10 MIGAJ RAJE Z NAMI, ODĐAJA ZA RAZGIBANO ŽIVLJENJE, 15.35 JADRANSKE IGRE, 17.00 HALO TV, 18.00 VONJ DEŽJA NA BALKANU, SRBSKA NADALJEVANKA, 19.05 TOČKA, GLASBENA ODĐAJA, 20.00 BOJ ZA TIBET, NEMŠKA DOKUMENTARNA ODĐAJA, 20.45 DELAVCI PRI MALICI, IRSKA DOKUMENTARNA ODĐAJA, 21.50 POPRAVLJENA KRIVICA, AMERIŠKA NADALJEVANKA, 22.45 POLNOČNI KLUB, 23.55 TOČKA, GLASBENA ODĐAJA, 0.40 HALO TV, 1.45 GIMNASTIKA, 6.00 MIGAJ RAJE Z NAMI, ODĐAJA ZA RAZGIBANO ŽIVLJENJE,

SOBOTA, 26.09.2015, I. SPORED TVS

6.05 KULTURA, ODMEVI, 7.00 OTROŠKI PROGRAM: OP! 10.50 DRAGE MOJE TOVARIŠICE KUHAJICE, DOKUMENTARNI FILM, 11.55 TEDNIK, 13.00 PRVI DNEVNIK, ŠPORT, VREME, 13.25 O ŽIVALIH IN LJUDEH, IZOBRAŽEVALNO-SVETOVALNA ODĐAJA, 13.50 NA VRTU, IZOBRAŽEVALNO-SVETOVALNA ODĐAJA, 14.25 MOJ VRT IMA NACRT: ŽIVA IN IRENA, DOKUMENTARNA ODĐAJA, 14.55 MOČ TRGA UMETNIN, AVSTRIJSKA DOKUMENTARNA ODĐAJA, 16.00 GOZDNA DEDIŠČINA FRANJE PAHERNIKA, DOKUMENTARNI FILM, 17.00 POROČILA OB PETIH, ŠPORT, VREME, 17.20 POSEBNA PONUDBA, IZOBRAŽEVALNO-SVETOVALNA ODĐAJA, 18.00 Z VRTA NA MIZO, 18.30 OZARE, 18.40 PETER ZAJEC: POVESTI O POBEGLI ZAJKLIJ, RISANKA, 19.00 DNEVNIK, UTRIP, ŠPORT, VREME, 20.00 JADRANSKE IGRE, FINALE, 21.20 IZGUBLJENO S PREVODOM, AMERIŠKO-JAPONSKI FILM, 23.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 23.35 ONE, FRANCOSKO-POLJSKO-NEMŠKI FILM, 1.20 DNEVNIK SLOVENCEV V ITALIJI, 1.40 DNEVNIK, UTRIP, ŠPORT, VREME, 2.35 INFO-KANAL

SOBOTA, 26.09.2015, II. SPORED TVS

7.00 MED VALOVI, 7.55 FORMULA 1: VELIKA NAGRADA JAPONSKE - KVALIFIKACIJE, 9.20 NAJBOLJŠE JUTRO, 11.20 DOBER DAN, 12.25 10 DOMAČIH, 12.55 POLNOČNI KLUB, 14.15 EN DAN RESNICE, SLOVENSKI TV-FILM Z OPISOM ZA SLEPE IN SLABOVIDNE, 15.25 ODOBJKA - EVROPSKO PRVENSTVO: SLOVENIJA : NIZOZEMSKA, 17.30 KOŠARKA - SUPERPOKAL: KRKA : TAJFUN, 19.30 KDO SI PA TI?, DOKUMENTARNA SERIJA O MLADOSTNIKIH, 20.00 KUPČJA, AMERIŠKO-JUŽNOAFRIŠKO-KANADSKI FILM, 21.35 ZVEZDANA, 22.20 PRESENEČENJA, 23.10 BLEŠČICA, ODĐAJA O MODI, 23.45 ARITMIJA, 0.45 ODOBJKA - EVROPSKO PRVENSTVO: SLOVENIJA : NIZOZEMSKA, 2.35 KOŠARKA - SUPERPOKAL: KRKA : TAJFUN, 4.40 FORMULA 1: VELIKA NAGRADA JAPONSKE - KVALIFIKACIJE,

NEDELJA, 27.09.2015, I. SPORED TVS

7.00 ŽIV ŽAV, OTROŠKI PROGRAM, 10.15 NABRITI DETEKTIVI: VROČICA S SUPERGAMI, NEMŠKA OTROŠKA NANIZANKA, 10.50 PRISLUHNI MO TISI, IZOBRAŽEVALNO-SVETOVALNA ODĐAJA, 11.20 OZARE, 11.25 OBZORJA DUHA: PAPEŽ MED KUBO IN AMERIKO, 12.00 LJUDJE IN ZEMLJA, ODĐAJA TV KOPER-CAPODISTRIA, 13.00 PRVI DNEVNIK, ŠPORT, VREME, 13.25 SLOVENSKI POZDRAV, NARODNOZABAVNA ODĐAJA, 15.10 TO SE DOGAJA SAMO DRUGIM, FRANCOSKI FILM, 16.35 VILLAGE FOLK - LJUDJE PODEŽELJA: CARLO PETRINI, DOKUMENTARNA SERIJA, 17.00 POROČILA OB PETIH, ŠPORT, VREME, 17.20 VIKEND PAKET, 18.40 MUK: HIJO, KAVBOJ, RISANKA, 19.00 DNEVNIK, ZRCALO TEDNA, ŠPORT, VREME, 20.00 NOVA DVAJSETA (II.): KRAČA KLOPOTAČA, SLOVENSKA NADALJEVANKA, 20.30 TO NAŠE ŽIVLJENJE (II.), AVSTRALSKA NADALJEVANKA, 21.30 INTERVJU, 22.25 POROČILA, ŠPORT, VREME, 22.50 ZAPORNICARJI, KOPRODUKCIJSKA DOKUMENTARNA ODĐAJA, 0.35 DNEVNIK SLOVENCEV V ITALIJI, 1.00 DNEVNIK, ZRCALO TEDNA, ŠPORT, VREME, 1.55 INFO-KANAL

NEDELJA, 27.09.2015, II. SPORED TVS

5.50 AVTOMOBILNOST, 6.50 FORMULA 1: VELIKA NAGRADA JAPONSKE, 9.05 MUSICA CREATIVA - PIHALNI ORKESTER MUSICA CREATIVA, 9.55 MATE BEKAVAC IN ORKESTER SLOVENSKE FILHARMONIJE (W. A. MOZART: KONCERT ZA KLARINET IN ORKESTER V A-DURU), 10.30 ZLATI ZMAJ, TV-PRIREDBA DRAME V IZVEDBI SSG TRST, 12.00 ŽOGARIJA, 12.30 POSEBNA PONUDBA, IZOBRAŽEVALNO-SVETOVALNA ODĐAJA, 13.15 ZVEZDANA, 13.55 MOJSTROVINE IZPOD URARSKIH ROK, ANGLEŠKA DOKUMENTARNA ODĐAJA, 14.55 IDEJE 30 LET KASNEJE - ANDREJ ŠIFRER S PRIJATELJI IN ZA PRIJATELJE, 16.45 AVTOMOBILNOST, 17.15 NOGOMET: FIFA MAGAZIN - POT V RUSIJO, 17.45 ATLETIKA - BALKANATIONS, 18.25 ODOBJKA - EVROPSKO PRVENSTVO: SLOVENIJA : ITALIJA, 20.15 ŽREBANJE LOTA, 22.20 MEJE SVETA - VODNIK PO VESOLJU, ANGLEŠKA DOKUMENTARNA ODĐAJA, 21.15 INŠPEKTOR BANKS (III.): KOŠČEK MOJEGA SRCA, ANGLEŠKA MINI-SERIJA, 22.45 VIKEND PAKET, 0.00 ODOBJKA - EVROPSKO PRVENSTVO: SLOVENIJA : ITALIJA, 1.50 NOGOMET: FIFA MAGAZIN - POT V RUSIJO, 2.15 ATLETIKA - BALKANATIONS, 2.50 FORMULA 1: VELIKA NAGRADA JAPONSKE,

PONEDELJEK, 28.09.2015, I. SPORED TVS

6.15 UTRIP, ZRCALO TEDNA, 6.55 DOBRO JUTRO, POROČILA, 10.25 Z VRTA NA MIZO, 10.50 10 DOMAČIH, 11.25 VEM!, KVIZ, 12.10 NAGLAS! 12.25 JOŽU BERTONCLIJU: ACADEMIA CROPPENSIS, DOKUMENTARNI FELJTON, 13.00 PRVI DNEVNIK, ŠPORT, VREME, 13.30 SVETO IN SVET: SKRB ZA SKUPNI DOM, 14.40 VILLAGE FOLK - LJUDJE PODEŽELJA: CARLO PETRINI, DOKUMENTARNA SERIJA, 15.00 POROČILA, 15.10 DOBER DAN, KOROŠKA, 15.45 OTROŠKI PROGRAM: OP! 16.15 IVAN BREZ ŽIVLJENJA, KRATKI IGRANI FILM AGRP!, 16.30 DUHOVNI UTRIP, 17.00 POROČILA OB PETIH, ŠPORT, VREME, 17.30 ALPE-DONAVA-

JADRAN, 17.55 NOVICE, 18.00 INFODROM, DNEVNIK ZA OTROKE IN MLADE, 18.05 NUKI IN PRIJATELJI: ZIMSKO SPANJE, RISANKA, 18.10 PUŠA PEPA: LIŠJAK LUKA, RISANKA, 18.20 VEM!, KVIZ, 19.00 DNEVNIK, SLOVENSKA KRONIKA, ŠPORT, VREME, 20.00 TEDNIK, 21.00 STUDIO CITY, 22.00 ODMEVI, KULTURA, ŠPORT, VREME, 23.05 PLATFORMA: ARS ELECTRONICA: POSTMESTO, 23.40 33. FESTIVAL RADOVLJICA: MUSICA NOVA, MOTETI JACOBUSA HANDLA-GALLUSA, 0.25 DNEVNIK SLOVENCEV V ITALIJI, 0.50 DNEVNIK, 1.20 SLOVENSKA KRONIKA, ŠPORT, VREME, 1.45 INFO-KANAL

PONEDELJEK, 28.09.2015, II. SPORED TVS

6.00 OTROŠKI KANAL, 7.00 OTROŠKI PROGRAM: OP! 9.00 ŽOGARIJA, 9.55 TOČKA, GLASBENA ODĐAJA, 11.00 HALO TV, 12.00 DOBRO JUTRO, 14.20 POLNOČNI KLUB: PO SLAKOVI POTI, 15.30 LJUDJE IN ZEMLJA, ODĐAJA TV KOPER-CAPODISTRIA, 16.20 AVTOMOBILNOST, 16.55 ODOBJKA - EVROPSKO PRVENSTVO: SLOVENIJA : POLJSKA, 19.05 TOČKA, GLASBENA ODĐAJA, 20.00 BREZ SENCE DVOMA, ANGLEŠKA NADALJEVANKA, 20.45 GEORGE GENTLY (VII.): PRIJATELJI, ANGLEŠKA MINI-SERIJA, 22.20 ULTRAMARATON SKOZI PUŠČAVO, AMERIŠKA DOKUMENTARNA ODĐAJA, 23.50 TOČKA, GLASBENA ODĐAJA, 0.40 ŠPORTNI POSNETKI

TOREK, 29.09.2015, I. SPORED TVS

6.00 KULTURA, ODMEVI, 6.55 DOBRO JUTRO, POROČILA, 11.15 VEM!, KVIZ, 11.45 OBZORJA DUHA: PAPEŽ MED KUBO IN AMERIKO, 12.20 PESEM ZVONOV, 13.00 PRVI DNEVNIK, ŠPORT, VREME, 13.30 STUDIO CITY, 14.20 KAJ GOVORIŠ? - SO VAKERES? 14.35 EVROPSKI MAGAZIN, 15.00 POROČILA, 15.10 LUČKA - PITYPANG, ODĐAJA TV LENDAVA, 15.50 OTROŠKI PROGRAM: OP! 16.25 PROFIL: NADA GROŠELJ, 17.00 POROČILA OB PETIH, ŠPORT, VREME, 17.30 MOJ VRT IMA NACRT: GREGOR IN TINA, DOKUMENTARNA ODĐAJA, 17.55 NOVICE, 18.00 INFODROM, DNEVNIK ZA OTROKE IN MLADE, 18.05 MUK: ZEN, RISANKA, 18.10 KIOKA: DUDE, RISANKA, 18.20 VEM!, KVIZ, 19.00 DNEVNIK, SLOVENSKA KRONIKA, ŠPORT, VREME, 20.00 PESEM PTIC TRNOVK, AVSTRALSKA NADALJEVANKA, 20.55 STRAH OSTANE, DOKUMENTARNI FILM, 22.00 ODMEVI, KULTURA, ŠPORT, VREME, 23.05 PRIČEVALCI: JOŽE RUPNIK IN JOŽE KRŽIŠNIK, 0.50 PROFIL: NADA GROŠELJ, 1.15 DNEVNIK SLOVENCEV V ITALIJI, 1.35 DNEVNIK, SLOVENSKA KRONIKA, ŠPORT, VREME, 2.30 INFO-KANAL

TOREK, 29.09.2015, II. SPORED TVS

6.00 OTROŠKI KANAL, 7.00 OTROŠKI PROGRAM: OP! 9.35 TOČKA, GLASBENA ODĐAJA, 11.00 ČEZ PLANKE - MADŽARSKA, 12.00 DOBRO JUTRO, 14.45 SLOVENSKI POZDRAV, NARODNOZABAVNA ODĐAJA, 16.05 DOBER DAN, 17.00 HALO TV, 18.00 VONJ DEŽJA NA BALKANU, SRBSKA NADALJEVANKA, 19.05 TOČKA, GLASBENA ODĐAJA, 20.00 PRESENEČENJA, 20.50 NAJ MUZIKA IGRA: HELENA BLAGNE, 21.25 KAKOR ZALJUBLJENEC, FRANCOSKO-JAPONSKI FILM, 23.10 ARITMIČNI KONCERT - SMAAL TOKK, 0.10 SLOVENSKA JAZZ SCENA: OB 70-LETNICI BIG BANDA RTV SLOVENIJA: BIG BAND RTV SLOVENIJA, PATTI AUSTIN IN MICHAEL ABENE, 0.50 TOČKA, GLASBENA ODĐAJA, 1.35 HALO TV, 2.35 ŠPORTNI POSNETKI

SREDA, 30.09.2015, I. SPORED TVS

6.00 KULTURA, ODMEVI, 6.55 DOBRO JUTRO, POROČILA, 11.15 VEM!, KVIZ, 11.55 PLATFORMA: ARS ELECTRONICA: POSTMESTO, 12.25 PETRAČA S HUDEGA VRHA, DOKUMENTARNI FELJTON, 13.00 PRVI DNEVNIK, ŠPORT, VREME, 13.30 INTERVJU: DR. LOVRO ŠTURM, 14.20 GLASNIK, KULTURNO-IZOBRAŽEVALNA ODĐAJA, 15.00 POROČILA, 15.10 MOSTOVI - HIDAK, ODĐAJA TV LENDAVA, 15.40 MALE SIVE CELICE: MEGA ABECEDA, KVIZ, 16.30 PROFIL, 17.00 POROČILA OB PETIH, ŠPORT, VREME, 17.30 TURBULENCA, IZOBRAŽEVALNO-SVETOVALNA ODĐAJA, 17.55 NOVICE, 18.0 INFODROM, DNEVNIK ZA OTROKE IN MLADE, 18.10 PUJSEK BIBI: TIGER, RISANKA, 18.20 VEM!, KVIZ, 19.00 DNEVNIK, SLOVENSKA KRONIKA, ŠPORT, VREME, 20.05 FILM TEDNA: MOJE NEPOZABNO POLETJE, AMERIŠKI FILM, 22.00 ODMEVI, KULTURA, ŠPORT, VREME, 23.10 GOSPODA GLEMBAJEVI, TV-PRIREDBA PREDSTAVE SNG DRAMA LJUBLJANA, 1.20 PROFIL, 1.45 DNEVNIK SLOVENCEV V ITALIJI, 2.10 DNEVNIK, SLOVENSKA KRONIKA, ŠPORT, VREME, 3.05 INFO-KANAL

SREDA, 30.09.2015, II. SPORED TVS

6.00 OTROŠKI KANAL, 7.00 OTROŠKI PROGRAM: OP! 9.10 LUČKA - PITYPANG, ODĐAJA TV LENDAVA, 9.55 TOČKA, GLASBENA ODĐAJA, 10.55 PROFIL: NADA GROŠELJ, 11.20 HALO TV, 12.20 DOBRO JUTRO, 14.40 VIKEND PAKET, 16.00 DOBER DAN, 17.00 HALO TV, 18.00 VONJ DEŽJA NA BALKANU, SRBSKA NADALJEVANKA, 19.00 TOČKA, GLASBENA ODĐAJA, 19.50 ŽREBANJE LOTA, 20.00 ŠILENCE, GLASBENIKA S KONCA SVETA, DOKUMENTARNI FELJTON, 20.30 ČAS ZA MANCO KOŠIR, 21.20 OB 60-LETNICI SIMFONIKOV RTV SLOVENIJA: 3000 KILOMETROV S SIMFONIKI, GLASBENO-DOKUMENTARNA ODĐAJA, 22.15 BLEŠČICA, ODĐAJA O MODI, 22.50 KONCERT DAN D: TIHO, 0.25 TOČKA, GLASBENA ODĐAJA, 1.10 HALO TV, 2.15 ŠPORTNI POSNETKI

ČETRTEK, 01.10.2015, I. SPORED TVS

6.00 KULTURA, ODMEVI, 6.55 DOBRO JUTRO, POROČILA, 11.15 VEM!, KVIZ, 11.55 TURBULENCA, IZOBRAŽEVALNO-SVETOVALNA ODĐAJA, 12.20 FRANCOZI V POSOČJU, DOKUMENTARNI FELJTON, 13.00 PRVI DNEVNIK, ŠPORT, VREME, 13.30 STRAH OSTANE, DOKUMENTARNI FILM, 14.20 SLOVENSKI UTRINKI, ODĐAJA MADŽARŠKE TV, 15.00 POROČILA, 15.10 BREZ MEJA - HATÁRTALAN, ODĐAJA TV LENDAVA, 15.50 OTROŠKI PROGRAM: OP! 16.20 PROFIL, 17.00 POROČILA OB PETIH, ŠPORT, VREME, 17.30 UGRIZNIMO ZNANOST, ODĐAJA O ZNANOSTI, 17.55 NOVICE, 18.00 INFODROM, DNEVNIK ZA OTROKE IN MLADE, 18.05 ZAJČEK BELKO: PRVIČ, KO NISEM POJEDEL POSLADKA, RISANKA, 18.10 POLDI: DAN, KO JE MAVRICA ZAČELA IZGINJATI, RISANKA, 18.20 VEM!, KVIZ, 19.00 DNEVNIK, SLOVENSKA KRONIKA, ŠPORT, VREME, 20.00 TARČA, 20.55 GLOBUS, 21.25 PRAVA IDEJA! 22.00 ODMEVI, KULTURA, ŠPORT, VREME, 23.05 OSMI DAN, 23.40 SVETO IN SVET, 0.35 PROFIL, 1.00 DNEVNIK SLOVENCEV V ITALIJI, 1.20 DNEVNIK, SLOVENSKA KRONIKA, ŠPORT, VREME, 2.15 INFO-KANAL

ČETRTEK, 01.10.2015, II. SPORED TVS

6.00 OTROŠKI KANAL, 7.00 OTROŠKI PROGRAM: OP! 9.30 TOČKA, GLASBENA ODĐAJA, 10.30 Z VRTA NA MIZO, 11.00 HALO TV, 12.00 DOBRO JUTRO, 15.00 ČAS ZA MANCO KOŠIR, 16.00 SLOVENCI PO SVETU: 50 LET ŠTUDIJSKIH DNI ZAMEJSKIH RAZUMNIKOV "DRAGA" NA OPCIINAH PRI TRSTU, DOKUMENTARNA ODĐAJA, 16.30 ALPE-DONAVA-JADRAN, 17.00 HALO TV, 18.00 VONJ DEŽJA NA BALKANU, SRBSKA NADALJEVANKA, 19.05 TOČKA, GLASBENA ODĐAJA, 20.00 DRŽAVLJANI SVETA ZA BOLJŠI JUTRI, 21.00 ŠPORTNI IZZIV, 21.50 AVTOMOBILNOST, 22.20 ZLATI ČASI, ŠPANSKO-PORTUGALSKI FILM, 0.10 TOČKA, GLASBENA ODĐAJA, 0.55 HALO TV, 2.00 ŠPORTNI POSNETKI

SLOVENSKI UTRINKI SO V NAUVOM CAJTI

Slovenske oddaje na madžarskoj televiziji si leko od septembra dale poglednete **vsakši drugi četrtek v 7.20 na programi Duna**. Znauvič leko oddajo vidite **gnaki den v 8.45 na kanali Duna World**.

Na **TV Slovenija 1** so Slovenski utrinki **en keden kisnej v četrtek v 14.20**.

Nauve oddaje baudejo **8. oktobra** pa **22. oktobra**. Ostanite eške dale naši vörni gledalci!

ÚJ IDŐPONTBAN A SLOVENSKI UTRINKI MAGAZIN

A magyar köztelevízió szlovén adásait szeptembertől **kéthe-tente csütörtökön 7.20-tól tekinthetik meg a Duna TV műsorán**. A magazin ismételésére **aznap 8.45-kor kerül sor a Duna World csator-nán**.

A **TV Slovenija 1 egy héttel később, csütör-tökön 14.20-kor** tűzi műsorra az adást.

Új összeállításokkal **október 8-án és október 22-én** jelentkezünk. Maradjanak továbbra is hűséges nézőink!

Razvojna agencija
Slovenska krajina vas vabi na
FESTIVAL JABOLK,
ki bo v soboto, 3. oktobra 2015 v Hiši jabolk,
nato pa na Slovenski vzorčni kmetiji
na Gornjem Seniku.

Program

V Hiši jabolk se od 11.00 ure preša jabolčni sok

Na Slovenski vzorčni kmetiji bomo od 15.00 ure:

- v okviru delavnice spekli najboljši jabolčni zavitek,
- se sladkali s sveže iztisnjenim jabolčnim so-kom,
- se pomerili v tekmovalnih in družabnih igrah,
- si ogledali razstavo starih sort jabolk

Od 17.00 Veselica

Za vašo dobro počutje bo poskrbela skupina **METULJ**

PRIDITE, NE BO VAM ŽAL!

Porabje

ČASOPIS
SLOVENCEV NA MADŽARSKEM

Izhaja vsak četrtek
Glavna in odgovorna urednica
Marijana Kukić

Naslov uredništva:
H-9970 Monošter,
Gárdonyi G. ul. 1.;
tel.: 94/380-767;
e-mail: porabje@mail.datanet.hu
ISSN 1218-7062

Tisk:
TISKARNA KLAR
Lendavska 1; 9000 Murska Sobota; Slovenija

Časopis izhaja z denarno pomočjo Ministrstva za
javno upravo in pravosodje (KIM) ter Urada RS za
Slovence v zamejstvu in po svetu.
Naročnina: za Madžarsko letno 2.600 HUF, za
Slovenijo 22 EUR. Za ostale države 52 EUR
ali 52 USD.

Številka bančnega računa: HU15
1174 7068 2000 1357 0000 0000,
SWIFT koda: OTPVHUHB